

Rapport

Datum: 10 augustus 2006
Rapportnummer: 2006/278

Klacht

Verzoeker klaagt erover dat de Immigratie- en Naturalisatiedienst (IND) zijn, bij zijn asielaanvraag van 20 februari 1996 ingenomen, originele Iraakse nationaliteitsbewijs is kwijtgeraakt.

Voorts klaagt hij erover dat de minister voor Vreemdelingenzaken en Integratie zijn klacht van 27 juli 2005 hierover kennelijk ongegrond heeft verklaard.

Beoordeling

I. Ten aanzien van het kwijtraken van verzoekers document

Bevindingen

1. Bij brief van 7 juni 2005 aan het Bureau Documenten van de Immigratie- en Naturalisatiedienst (IND) verzocht verzoekers gemachtigde om teruggave van verzoekers originele Iraakse nationaliteitsverklaring. Verzoeker verzocht om teruggave van dit document om daarmee naar de Iraakse ambassade te gaan zodat de Iraakse autoriteiten zouden kunnen bevestigen dat hij daadwerkelijk in het bezit is van de Iraakse nationaliteit. Bij de brief was als bijlage gevoegd een kopie van die nationaliteitsverklaring. Nadat Bureau Documenten had laten weten niet in het bezit te zijn van het gevraagde document zond verzoekers gemachtigde op 20 juli 2005 een brief naar de IND te Zwolle met het verzoek na te gaan waar het document zich bevond. Hierbij werd aangegeven dat verzoeker dit document op 20 februari 1996 bij de indiening van zijn asielaanvraag aan de IND in het aanmeldcentrum te Rijsbergen had overgelegd. Bij brief van 8 september 2005 liet de IND, naar aanleiding van een door verzoeker ingediende klacht, weten dat verzoekers document zich niet bij Bureau Documenten van de IND of in zijn IND-dossier bevond.

2. In reactie op de klacht deelde de minister voor Vreemdelingenzaken en Integratie de Nationale ombudsman op 11 november 2005 mee de klacht deels niet-ontvankelijk te achten omdat die had moeten worden voorgelegd aan de vreemdelingendienst. Deze dienst is belast met het toezicht op vreemdelingen, en is bevoegd tot het tijdelijk in bewaring nemen van reis- en identiteitspapieren. Tevens liet de minister weten dat gedurende de asielprocedure van verzoeker was gebleken dat zijn identiteitspapieren als vals waren bestempeld zodat zijn documenten überhaupt niet voor teruggave in aanmerking zouden komen omdat ingevolge hetgeen daarover is vastgelegd in het Verdrag van Chicago, deze uit de roulatie genomen dienen te worden. In dat opzicht achtte de minister de klacht inhoudelijk ongegrond.

Beoordeling

3. Het vereiste van administratieve nauwkeurigheid houdt in dat bestuursorganen secuur moeten werken. Dit betekent dat slordigheden moeten worden vermeden en dat fouten zo snel mogelijk moeten worden hersteld. Aan de overheid geleverde bescheiden dienen zorgvuldig bewaard te worden.

4. De minister liet in haar reactie weten de klacht niet-ontvankelijk te achten, omdat de vreemdelingendienst is belast met het toezicht op vreemdelingen en bevoegd is tot inname en teruggave van documenten. De minister kan hierin niet worden gevolgd. Ook al heeft de vreemdelingendienst een eigen verantwoordelijkheid als het gaat om het innemen en bewaren van documenten, de minister is eindverantwoordelijk voor de uitvoering van het vreemdelingenbeleid. Ze kan dan ook niet volstaan met een verwijzing naar de verantwoordelijkheid van de vreemdelingendienst. In een reactie op een soortgelijke klacht beaamde de minister wel volmondig haar verantwoordelijkheid in deze (zie Achtergrond). In de zaak van verzoeker bleek bovendien van duidelijke betrokkenheid van de IND, nu het Bureau Documenten van de IND, in het kader van verzoekers asielaanvraag, het document in bezit heeft gehad voor het doen van onderzoek naar de echtheid ervan.

5. Uit de reactie van de minister bleek voorts dat verzoekers Iraaks identiteitsbewijs was ingenomen bij de indiening van zijn asielaanvraag in 1996 in het aanmeldcentrum Rijsbergen. Vervolgens was het document door het Bureau Documenten van de IND onderzocht en vals bevonden. Het originele document was door de IND niet meer bij Bureau Documenten of in verzoekers dossier aangetroffen. De minister achtte verzoekers klacht over het kwijtraken van zijn document inhoudelijk ongegrond omdat zijn document toch niet aan hem zou zijn teruggegeven nu het vals was bevonden. Ook hierin kan de minister niet worden gevolgd. Door de overheid ingenomen documenten dienen zorgvuldig bewaard te worden totdat kan worden overgegaan tot teruggave of vernietiging. Verzoekers document is echter niet meer terug te vinden. Dat het document vals was bevonden is niet doorslaggevend. Verzoeker verzocht juist het document teneinde de echtheid ervan te kunnen laten bevestigen door de Iraakse autoriteiten. Indien het document was aangetroffen had de minister vervolgens moeten beoordelen of teruggave danwel directe doorzending naar de Iraakse ambassade om die reden mogelijk was geweest. Nu dat niet meer kon omdat het document is zoekgeraakt, is in strijd gehandeld met het vereiste van administratieve nauwkeurigheid.

De onderzochte gedraging is op dit punt niet behoorlijk.

6. Ten overvloede overweegt de Nationale ombudsman nog het volgende. Gelet op haar eindverantwoordelijkheid had de minister naar aanleiding van verzoekers klacht het onderzoek naar verzoekers document moeten voortzetten waarbij getracht had moeten worden het spoor te volgen na het onderzoek door Bureau Documenten van de IND waarbij zonedig de vreemdelingendienst betrokken had moeten worden.

Dit is voor de Nationale ombudsman aanleiding een aanbeveling te doen.

II. Ten aanzien van de interne klachtbehandeling

Bevindingen

Bij brief van 27 juli 2005 diende verzoekers gemachtigde een klacht in bij de IND over het niet retourneren door de IND van het gevraagde document. In reactie op de klacht liet de IND op 8 september 2005 weten dat kon worden bevestigd dat het nationaliteitsdocument in 1996, tijdens de asielprocedure, was ingenomen. Het document kon echter niet worden teruggegeven omdat was gebleken dat het originele document zich niet bij het Bureau Documenten van de IND of in het dossier van verzoeker bevond. Wel bevond zich in het dossier een afschrift van een nationaliteitsverklaring. Een kopie hiervan werd toegevoegd. De klacht werd kennelijk ongegrond geacht.

Beoordeling

2. Het motiveringsvereiste houdt in dat het handelen van bestuursorganen feitelijk en logisch wordt gedragen door een voor de belangenhebbende kenbare motivering. Het motiveringsbeginsel impliceert dat bij klachtbehandeling de motivering van een beslissing die beslissing moet kunnen dragen.

3. In reactie op de klacht liet de minister weten verzoekers klacht over het ongegrond verklaren van zijn klacht in zoverre gegrond te achten dat nu de klacht zich niet tot de IND maar tot de vreemdelingendienst had behoren te richten, de klacht niet-ontvankelijk verklaard had moeten worden in plaats van kennelijk ongegrond. Hierbij werd opgemerkt dat dit betekende dat de IND hooguit gehouden was geweest verzoekers klacht door te sturen naar de vreemdelingendienst. Zoals hiervoor (onder I. 4.) al werd opgemerkt kan de minister hierin niet worden gevolgd, gezien haar eindverantwoordelijkheid voor de uitvoering van het vreemdelingenbeleid, en gelet op de betrokkenheid van Bureau Documenten van de IND.

4. Met de enkele constatering dat verzoekers document niet bij de IND aanwezig was werd verzoekers klacht afgedaan en kennelijk ongegrond verklaard. Deze motivering is onbegrijpelijk nu de vaststelling dat verzoekers document wel bij de IND was geweest, maar daar hij niet te vinden was, op geen enkele wijze beargumenterend kon leiden tot de conclusie dat de klacht kennelijk ongegrond was. Door verzoekers klacht op deze wijze te motiveren handelde de minister in strijd met het motiveringsvereiste.

Daarnaast kon er in deze zaak geen sprake zijn van een kennelijk ongegronde klacht nu de IND tegelijkertijd aangaf nader onderzoek te hebben verricht bij Bureau Documenten en in verzoekers dossier. Een klacht is alleen kennelijk ongegrond indien al op voorhand, op grond van door de verzoeker beschikbaar gesteld gegevens, direct duidelijk is dat de klacht ongegrond is. Dit was hier niet het geval.

Ook op dit punt is de onderzochte gedraging niet behoorlijk.

Conclusie

De klacht over de onderzochte gedraging van de Minister voor Vreemdelingenzaken en Integratie, is gegrond:

- ten aanzien het kwijtraken van verzoekers document, wegens schending van het vereiste van administratieve nauwkeurigheid;
- ten aanzien van de interne klachtbehandeling, wegens schending van het motiveringsbeginsel.

Aanbeveling

De Nationale ombudsman geeft de minister voor Vreemdelingenzaken en Integratie in overweging alsnog een onderzoek te verrichten naar de verblijfplaats van verzoekers Iraaks nationaliteitsbewijs, indien nodig met inschakeling van de vreemdelingendienst.

Onderzoek

Op 5 oktober 2005 ontving de Nationale ombudsman een verzoekschrift van de heer A. ingediend door mevrouw mr. A. van Luyck te Amsterdam, met een klacht over een gedraging van de Immigratie- en Naturalisatiedienst (IND).

Naar deze gedraging, die wordt aangemerkt als een gedraging van de minister voor Vreemdelingenzaken en Integratie, werd een onderzoek ingesteld.

In het kader van het onderzoek werd de minister voor Vreemdelingenzaken en Integratie verzocht op de klacht te reageren en een afschrift toe te sturen van de stukken die op de klacht betrekking hebben.

Vervolgens werd verzoeker in de gelegenheid gesteld op de verstrekte inlichtingen te reageren.

Het resultaat van het onderzoek werd als verslag van bevindingen gestuurd aan betrokkenen.

Verzoekers gemachtigde deelde mee zich met de inhoud van het verslag te kunnen verenigen.

De reactie van de minister voor Vreemdelingenzaken en Integratie gaf aanleiding het verslag op een enkel punt aan te vullen.

Informatieoverzicht

De bevindingen van het onderzoek zijn gebaseerd op de volgende informatie.

1. Brieven inzake teruggave document van 7 juni en 20 juli 2005 van verzoekers gemachtigde aan de IND;
2. Klachtbrief van 27 juli 2005 aan de IND;
3. Reactie op de klacht van 8 september 2005 van de IND;
4. Verzoekschrift van 5 oktober 2005;
5. Standpunt minister van 11 november 2005.

Bevindingen

Zie onder Beoordeling.

Achtergrond

Standpunt van de minister voor Vreemdelingenzaken en Integratie van 12 februari 2003 inzake de klacht van mevrouw H. over zoekgeraakte documenten (HKUIT03/855;):

"...De feitelijke bevoegdheid tot inname, registratie, opslag en eventuele teruggave van documenten is door de Vreemdelingenwet opgedragen aan de ambtenaren die belast zijn met grensbewaking en toezicht op vreemdelingen. De juiste uitvoering van de vreemdelingenwet is echter mijn verantwoordelijkheid. In deze hoedanigheid acht ik de klacht dan ook gegrond..."

Het onderzoek werd tussentijds beëindigd omdat zowel de betrokken korpsbeheerder als de minister voor Vreemdelingenzaken en Integratie de klacht gegrond achtten, en laatstgenoemde verzoekster had aangeboden de door haar geleden schade te vergoeden.